

Gott om skarv i Mälaren

Text: Per Hedenbo, Länsstyrelsen

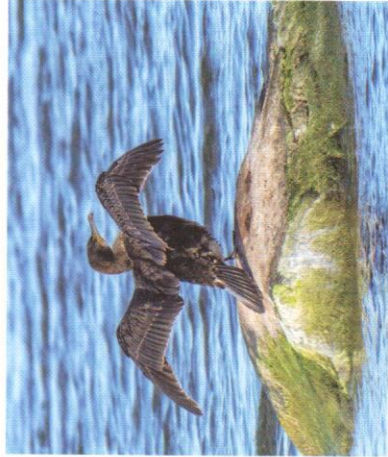
I april 2017 inventerades Mälarens häckande storskarvar på uppdrag av de fyra länsstyrelser som har del i sjön och Mälarens vattenvårdsförbund. Inventeringen gjordes genom boräkning innan lövsprickningen och Ralf Lundmark utförde uppdraget, liksom 2014 då föregående inventering gjordes.

Resultatet var överraskande. Antalet aktiva bon hade under perioden 2004-2014 (det vill säga den tid heltäckande inventeringar genomförts) pendlat inom intervallet 1874-2471 bon. Nu var antalet aktiva bon hela 3802, en ökning med drygt 70% sedan 2014! Antalet kolonier hade däremot minskat från 14 till 13

under samma tid. Vad kunde anledningen till den stora ökningen av antalet häckande par vara?

Något definitivt svar på frågan har vi inte vägat oss på, men i den kortfattade rapporten som länsstyrelserna publicerade i januari 2018 skriver vi att den troligaste förklaringen är att skarvar kommit till Mälaren från olika kustområden vid Östersjön, där de förföljts med eller utan myndigheters godkännande.

FOTO: CHRISTER PETTERSSON

Häckande storskarv i Mälaren - förändring från 2014 till 2017

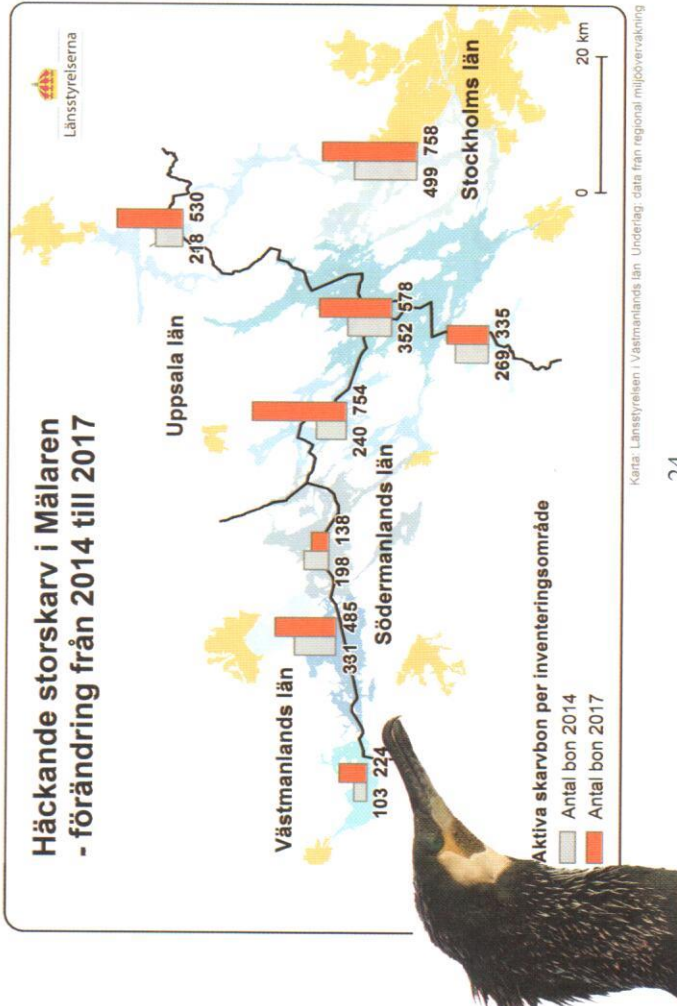

FOTO: LENNART WAARA

I Finland har omfattande fördrivningar av kolonier skett med tillstånd (så kallat undantagslov) och även i Gävleborgs och Stockholms län har skydds jakt på skarv beviljats i ett flertal fall. Det kan till exempel gå till så att man placerar ut gasdrivna kanoner på tidigare häckningslokaler så att skarvarna inte etablerar sig där på våren. Till dessa lagliga åtgärder kommer en hel del jaktbrott riktade mot skarv, vilka också lär ge upphov till skarvar i rörelse.

Det finns inte så många andra exempel på mycket stora populationsökningar hos skarv i närområdet i sen tid. I Vänerm går storskarven tillbaka och i Hjälmaren är antalet i stort sett oförändrat, liksom även i Stockholms skärgård. I Gävleborgs län har man gjort årliga inventeringar 2012-2017, där man även skiljt på fullföljda och avbrutna häckningar (avbrutna genom beviljad störning eller ge-

nom jaktbrott). Där var det 75% fler fullföljda häckningar 2017 än 2014. Det totala antalet påbörjade häckningar var dock bara 23% fler 2017 eftersom en stor del av häckningarna avbröts 2014. Däremot visar det preliminära resultatet från 2018 på en rejäl ökning sedan 2017.

I Mälaren var det tydligt att de största ökningarna från 2014 till 2017 hade skett i de centrala och östra delarna av sjön, något som kan ses som ett stöd för antagandet att skarvar kommit till sjön från östligare områden.

Fortsatt miljöövervakning ger förhoppningsvis mer information i frågan. Nästa särskilda skarvinventering med boräkning planeras ske år 2020.

Faktabladet *Storskarven i Mälaren - Uveckling av beståndet 2014-2017* finns på www.lansstyrelsen.se/stockholm Sök på Resultat från miljöövervakning. ■

FAKTA OM STORSKARVEN

Sig på land igen måste den skaka vingarna och sen låta dem vara utfällda på tork. Fågeln lever i genomsnitt 11 år. Läger 3-4 ägg, häckar första gången vid 3-5 års ålder. Den häckar på klippor, avsaisar eller i träd. På våren kommer hanen först till boplatser. Därefter kommer honan som cirklar runt kolonin och spanar in boplatser och hanar. I allmänhet skaffar hon ny partner varje år. Hanen och honan delar på arbetet med bobyggnad och ruvning samt uppfödning och vård av ungar. I Sverige finns ca 40.000 par.

Källa: Internet